

eenskomst, vilde Sagen ikke kunne fremmes. Jeg erkjender Rigtigheden heraf; men efter hvad der er ytret, saavel af den ærede Minister selv, som af Rigsdagsmanden for Møen (H. Hage), er der jo heller ikke saa stor Fare ved, om den ikke øieblikkelig bliver afgjort, og der kan derfor vist blive Tid nok for Ministeriet til at komme til Rigsdagen og sige: Vi kunne ikke komme ud af det med det Beløb, vi have faaet, og vi maae derfor have saa og saa meget til, hvorefter det jo saa kunde blive afgjort, om man finder sig foranlediget til at bevilge et hyderligere Tilskud. Skulde paa den anden Side det Beløb, der maatte blive stillet til Ministeriets Disposition, være for stort, da anseer jeg det for en given Ting, at Ministeriet ikke benytter Mere, end der er fornødent.

Da ellers Ingen begjærede Ordet, fattes Lovbuktastets Overgang til anden Behandling under Afstemning og vedtoges eenstemmig med 75 Stemmer.

Krogh: Jeg tillader mig at foreslaae Rebsættelsen af et Udvalg paa 5 Medlemmer, valgte her i Salen.

Ved den derpaa foretagne Afstemning vedtoges dette Forslag med 63 Stemmer mod 3.

Man gik derefter til den sidste Sag paa Dagsordenen: Første Behandling af Udskast til Lov angaaende en for Kjøbstad og Land fælles, overordnet communal Bestyrelse m. v. (Lovbuktastet findes i Anh. A. Sp. 637 ff.).

Jessen: Efterat den høitærede Minister ved at forelægge dette Lovbuktast har udtalt sig derhen, at det laa ham særdeles paa Sinde, at den Reform, som dette Lovbuktast tilfigter, fremmedes nu, og at han ikke vilde kunne gaae ind paa væsentlige Forandringer, navnlig med Hensyn til det i Lovbuktastet foreslaaede Valgsystem, er det mig baade usjært og noget vanskeligt at udtale det Ønske, at Lovbuktastet ikke for Tiden maatte komme ud i dets nærværende Skikkelse, og navnlig at den Valgmaade, der er foreslaaet med Hensyn til Kjøbstædernes Deel-

tagelse i Amtsrædet, maatte blive anderledes; thi jeg erkjender saa fuldt som Nogen, at den høitærede Indenrigsminister besidder et fuldstændigt og næie Kjendskab til alle de forskjellige Interesser, hvis Krav denne Lov skulde fyldestgjøre, ligesom jeg veed, at han er gennemtrængt af Overbeviisningen om, at ethvert Løfte, som Grundloven har givet, og navnlig ogsaa det Løfte, som indeholdes i § 96, bør opfyldes, og dette Sidste ikke blot saaledes, at Amtsgemeenerne faae Ret til selvstændig under Statens Tilsyn at sikhre deres egne Anliggender, men at den samme Ret, der bliver dem til Deel, ogsaa tildeles de enkelte mindre Communer, Sogne- og Kjøbstadcommuner. I førstnævnte Henseende, med Hensyn til Amtsgemeenernes Stilling, troer jeg, at der ved dette Lovbuktast gjøres store og betydningfulde Fremskridt. Med Hensyn til Kjøbstadcommunerne anseer jeg ikke de Fremskridt, der tilfigtes, at være af nogen væsentlig Betydning. Den Frihed, der savnes i Kjøbstadcommunerne, forekommer mig ikke at ligge deri, at deres Stilling ligeoverfor Staten er meget ufuldstændig. Kjøbstædernes Forsatningslov af 24de October 1837 har igjennem en lang Række af Aar været saa liberalt fortolket af Regjeringen, at de i deres Forhold ligeoverfor Staten have haft en meget betydelig Raadighed og Myndighed; men den Frihed, der savnes, er vistnok den indre communale Frihed, den Frihed for Communen til selv ved sine Repræsentanter at afgjøre Communens egne Anliggender. Staten har jo grebet meget betydelig ind i den communale Frihed ved at give Magistraten fuldt saa megen Raadighed ved Afgjørelsen af denne Slags Sager som Borgerrepræsentationen. Jeg troer, det er den Frihed, der savnes i Communen, at Communen, ved dens egne Repræsentanter selvstændig skal kunne afgjøre Communens egne Anliggender. Denne Frihed tilfigtes opnaaet ved det Lovbuktast, der nyligt er forelagt af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) og som jeg saameget mere kan tiltræde, som jeg i 1858 foreslog noget lignende i et Lovforslag, som jeg da indbragte. Men den Frihed, som saaledes savnes, den forekommer det mig ikke, at der i dette Lovbuktast